

tall van reaeltkens ontfangen hadde uth der stadtz accijsen, all eer sie affgesettet worden, all over die LXXXIII gulden current, die der Drier Steden munthe niet en hadden, hebbe ick moeten geven 7 reaeltkens voor 1 stuiver, alsoe dat daer an verloren is XXIII gulden current en 3 stuivers, maect xxxiii heren ponden en 1 stuiver.' De rentmeester moest dus vóór de datum van het kloppen zeven reaeltjes (drieplakkenstukken) voor een stuiver current rekenen, terwijl de ongeklopte reaeltjes in zijn kas na het kloppen van de goede reaeltjes nog maar twee plakken waard waren. Hij boekte dit verlies bij de uitgaven.⁴

De ponsoenen waarmee deze reaeltjes werden geklopt bevinden zich nog in het Stedelijk Museum van Kampen. Het

zijn drie exemplaren waarvan er één weinig of niet gebruikt is. De twee andere zijn erg versleten. De doorsnede van de stempeltjes bedraagt bij twee exemplaren 6,5 mm en bij het derde exemplaar 6 mm. De kloppen op de drieplakkenstukken in mijn verzameling zijn aangebracht op de keerzijde van de munten.

NOTEN

1. In 1521 werd in Kampen een goudgulden gerekend voor 45 stuivers current [gangbaar]. In 1537 rekende men een heren pond voor 24 stuivers current.
2. Catalogus van kloppen *Encyclopedie van munten en bankbiljetten*, bijlage 'Catalogus van Kloppen', blz. 32.
3. J.C. VAN DER WIS Kloppen van Noordnederlandse oorsprong (3) *De Beeldenaar* 6 (1982) 180; J.C. VAN DER WIS Drieplakken van de Driesteden *De Beeldenaar* 23 (1999) 146.
4. In de *Encyclopedie van munten en bankbiljetten* staat onder het lemma 'reijalke' dat dit de Zutphense benaming is van aldaar geslagen drieplakkenmunten. In Kampen noemde men deze munten, zoals uit de aantekening van de rentmeester blijkt, 'reaeltjes'.

BES-EILANDEN PROBLEEMLOOS OVER OP DOLLAR

Als gevolg van de staatkundige hervormingen zijn per 1 januari 2011 Curaçao en Sint Maarten aparte landen binnen het koninkrijk en zijn Bonaire, Sint Eustatius en Saba (de BES-eilanden) openbare lichamen binnen het Nederlandse staatsbestel geworden. De BES vormen een eigen jurisdictie met eigen wetgeving die alleen in de BES geldt en niet in het Europese deel van Nederland. Nederlandse wetten zijn, behoudens een beperkt aantal uitzonderingen, in de BES niet van toepassing.

Een van de aangelegenheden die verandert met de nieuwe staatkundige indeling is het muntwezen op de eilanden. Op Bonaire, Sint Eustatius en Saba zijn per 1 januari 2011 alle rekeningen en betaalsystemen omgezet van de Antilliaanse gulden naar de Amerikaanse dollar en is in daarop volgende weken de

gehele circulatie van biljetten en munten vervangen door de dollar. De keuze viel op de dollar omdat de eilanden sterk afhankelijk zijn van het toerisme en de handel met de Verenigde Staten. Het merendeel van de toeristen komt uit het dollargebied en het grootste deel van de in- en uitvoer op Bonaire en de Bovenwindse eilanden komt uit of gaat naar landen die ook de US-dollar gebruiken of een aan de US-dollar gekoppelde munt als betaalmiddel hebben. Een keuze voor de euro zou Bonaire, Sint Eustatius en Saba hebben blootgesteld aan wisselkoersrisico, met kans op nadelige gevolgen voor hun handel en het toerisme. Overigens vond voor de invoering van de dollar al een groot deel van het betalingsverkeer plaats in die munt.

Om de invoering van de dollar op de drie eilanden te vieren is een speciale herdenkingsdollar geslagen door de Koninklijke Nederlandse Munt. Hoewel geen wettig betaalmiddel, accepteren de

banken op drie eilanden deze BES-dollar wel en kan er in de winkels mee worden betaald. De uitgifte is afgestemd met US-Mint in de Verenigde Staten. Op de penning staan de drie bergen van Bonaire, Sint Eustatius en Saba – de Brandaris, the Quill en de Mount-Scenery – afgebeeld en drie vogels: de flamingo, de pelikaan en de keerkringvogel. ■

(advertentie)

Inleveringen vanaf heden mogelijk !

Wij zoeken voor onze uitgebreide klantenkring doorlopend goede munten, die wij middels onze regelmatige prijslijsten (duizenden !) ter verkoop aanbieden.

Voor U biedt dat een aantal belangrijke voordelen :

- Uw munten worden verkocht tegen *optimale verzamelaar Prijzen*. Deze prijzen stellen wij in overleg met U vast. Dit voorkomt dat munten onder een door U gewenste prijs worden verkocht !
- Zeer zorgvuldige beschrijvingen en kwaliteitsaanduidingen. Betere munten worden afgebeeld.
- U maakt gebruik van onze zeer goede en *omvangrijke klantenkring* die in tientallen jaren is opgebouwd. Hierdoor vinden wij voor Uw munten steeds de juiste kopers.....
- Wij werken met *zeer lage commissies*, meestal tussen de 10 en 20%, maar in sommige gevallen zelfs slechts 5% ! Dit hangt uiteraard af van de te verkopen munten.
- In tegenstelling tot veilingen wordt maar aan een zijde commissie geheven. Hierdoor komt van de waarde van de munt *minimaal 80%* in Uw handen en niet maar maximaal zo'n 60%.
- Zeer vlotte opname van Uw munten in een van onze verkooplijsten. Door deze uiterst efficiënte manier van werken hoeft U niet maanden lang te wachten tot Uw munten worden aangeboden.
- Uitbetaling binnen 1 maand na verkoop. Dus een *zeer vlotte financiële afhandeling*.

Heeft U een collectie te koop en betere losse stukken dan neem eens contact met ons op !

MUNTHANDEL G.HENZEN • POSTBUS 42 • 3958ZT AMERONGEN

☎ 0343-430564 • FAX 0343-430542 • E-MAIL: INFO@HENZEN.ORG • WWW.HENZEN.ORG